

CONVENȚIUNEA COMERCIALĂ

ÎNȚRE

AUSTRO-UNGARIA

ȘI

ROMÂNIA

DE

PRINȚUL GEORGE BIBESCU



BUCURESCI

TIPOGRAFIA CURȚEI REGALE, PROPRIETARI F. GÖBL FII

12, PASAGIUL ROMAN, 12.

1885.

CONVENȚIUNEA COMERCIALĂ

ÎNTRE

AUSTRO-UNGARIA

ȘI

ROMÂNIA

DE

PRINȚUL GEORGE BIBESCU



BUCURESCI

TIPOGRAFIA CURȚEI REGALE, PROPRIETARI F. GÖBL FII

12, PASAGIUL ROMAN, 12.

1883

CONVENȚIUNEA COMERCIALĂ
ÎNTRE
AUSTRO-UNGARIA ȘI ROMÂNIA

București, 4 Ianuarie 1885

Convențiunea Comercială încheiată între Austro-Ungaria și România, la 22 Iuniu 1875, ratificată de către ambele Puteri la 20 Maiu 1876, și pusă în aplicare la 1 Iuliu 1876, expiră la 20 Maiu 1886. Articolul XXXI stipulează că: «în cas când nici una din Inaltele Părți contractante nu ar fi notificat, cu două spre-zece luni înainte de finitul perioadei de 10 ani, intențiunea sa de a face să-î înceteze efectele, ea va rămâne obligatoare până la expirarea unui an, din ziua în care una sa-î cea-l'altă din cele două Inalte Părți contractante o va «fi denunciat».

Așa dar patru luni numai ne desparte de termenul Convențiunii.—Despre intențiunile Guvernului într'acea-

sta n'a transpirat nimic pozitiv până acum. Tăcerea chiar ce se păstrează cu inderătnicie asupra unei cesiuni atât de vitală pentru țară, este de natură a neliniști foarte serios opiniunea publică. Intr'adevăr, voi-va oare guvernul, în cas când ar avea de gând a denunția Convențiunea și a propune în locu-î o alta, să o facă fără studiu prealabil, și s'ar putea oare face acest studiu fără concursul bărbaților speciali, fără concursul Camerelor de Comerț, în fine fără îndelungă și serioasă pregătire, care dupe noi căta să fie deja începută ?

Cu toate acestea ne place a crede că actualul cabinet nu va cădea în aceeași greșală care a comis-o guvernul din 1875 încheiând o convențiune pucîn studiată, și că se va inspira de înțeleptele reflecțiuni expuse de către d. Kogălniceanu în referatul seü către Consiliul de Miniștri, din 28 Maiü 1876.

«Se scie—dicea acest bărbat de Stat cu vederi limpezi, — că tractatele și convențiunile de comerț într'un cuvânt toate actele internaționale care tratează despre interesele materiale ale unei țări, reclamă un studiu mai aprofundat decât însăși tractatele politice; căci, în cele d'ânteiü, se poate ca un singur cuvânt ce n'ar fi pus la locul seü, să decidă de soarta unei industrii, unei ramure de comerț, să distrugă chiar un element de avuțiä națională. Și de aceea, în celelalte țări, tractatele de comerț sunt studiate și proiectele redactate de către administrațiunile agricole, reï, comerțului, vămii, — ministerul afacerilor Străine

«reservându-și numai să dea acestor instrumente forma «diplomatică. Mai mult încă: obicinuit aceste tractate sunt «susținute în adunările parlamentare de către ministrul «Finanțelor și de către acela al Comerciului, precum s'a «și făcut, în ce privesce Convențiunea noastră, la Viena, «și la Pesta, unde miniștrii Comerciului și Finanțelor au «apărat singuri acest act internațional.

«La noi lucrul n'a mers așa. Totul s'a proiectat, totul «s'a închiăiat de către ministrul nostru al afacerilor Străine, fără a participa de loc miniștrii Finanțelor și Comerciului.

«Ministrul afacerilor Străine a făcut un proiect; a primit apoi un contra-proiect al guvernului Austro-Ungar; «acest contra-proiect a fost supus Consiliului Miniștrilor «și dintru acest travaliu grăbit, la care n'au luat parte «nici Camerele de Comerț, nici măcar o comisiune de «Comercianți, de Industriași, într'un cuvânt de bărbați «speciali, a isvorit Convențiunea ce cată a dirige pe timp «de de ce ani, interesele economice ale României.»

Este adevărat că, în urma interpelărilor ce s'au făcut deună-zi în Cameră și în Senat, în privința Convențiunii Comerciale, Guvernul s'a arătat favorabil la numirea unei comisiuni însărcinată a studia această Convențiune și a semnala «relele ce decurg dintr'însa, cum și «remediile care ar trebui să 'i se aducă la timpul o-«portun». Însă trebuie oare să conchiță cineva, din această învoire la moțiunea Camerelor, că Guvernul ar fi hotărât să pună capăt unei stări de lucruri atât de prejudi-

trăabilă intereselor țerei? Și oare faptul, că bărbații politici cari sunt astăzi la putere sunt tocmai aceia cari au făcut odinioară Convențiunii, opozițiunea cea mai violentă, ne autorisă să credem că au să rămână fideli principiilor de cari se țineau atunci?

Din nenorocire este prea de ajuns adevărit că păstrarea puterii are tristul privilegiu de a te face să vezi, în cestiunile cele mai puțin indoelnice, alt-fel de cât când le discuți ca simplu mandatar al națiunii. De aceea ni se pare mai cu minte ca, mai 'nainte de a ne pronuncia, să așteptăm a vedea atitudinea definitivă ce o va lua Guvernul român.

Ori-cum ar fi, termenul fixat pentru denunciarea convențiunii din 1876 este aproape; și se poate lesne înțelege că România ar voi să vadă denunciându-se în grabă această Convențiune, contra căreia protestă experiența de totă ziua, din curs de nouă ani, foarte scump plătită.

II.

Să vedem care era mișcarea generală a comerțului înainte de Convențiune.

În cursul celor șase ani, cari au precedat punerea în vigoare a Convențiunii, mișcarea comercială a României a dat cifrele următoare :

	EXPORT	IMPORT
1871	Lei 176,130,064	82,927,288
1872	» 166,557,104	109,327,780
1873	» 157,570,732	97,867,167
1874	» 134,713,818	122,794,114
1875	» 144,962,079	100,834,164
1876	» 235,256,286	165 933,503
Totaluri	<u>1,015,190,083</u>	<u>679,684,016</u>

Aşa dar în cursul acestui period, exporturile au fost neîncetat mai pre sus de importuri, şi ţara a beneficiat de diferenţă, adică de **335,506,067 lei**, ceea ce dă pe tot anul o mijlocă de aproape **56 milioane**.

Să vedem ce devine această mişcare comercială de la 1877 încoace.

S'a aplicat Convenţiunea Comercială. Indată, ca printr'o isbitură cu toiagul, situaţiunea se schimbă de sus până jos ; din bună, din foarte bună, precum era, se face rea. Iată şi proba :

	EXPORT	IMPORT
1877	Lei 141,081,100	335,518,999
1878	» 217,041,727	306,582,302
1879	» 238,650,006	254,482,629
1880	» 218,918,878	255,336,415
1881	» 206,518,317	274,757,458
1882	» 244,730,199	268,851,921
1883	» 220,650,279	359,907,178
Total	<u>1,487,590,506</u>	<u>2,055,466,902</u>

Deci, în cursul acestui al duoilea period, importul a fost

neîncelat mai pre sus de cât exportul, ast-fel în cât, *la capătul acestor 7 ani, cumpăna* ¹⁾ *în defavoarea țerei a fost de 567,876,396 lei, adică pe tot anul o mijlocie de 81.125,199 lei!*

Țara a putut să plătească această sumă enormă cu economiile ei din ani precedenți, dar, dacă s'ar prelungi situațiunea aceasta, de unde oare ar lua România mijloacele necesare, spre a împlini diferența dintre importul și exportul ei? Cestiune din cele mai grave, și care pune în joc tot viitorul economic al țerei.

Este adevărat că, de la anul 1878 exportul României

¹⁾ Se va mira cine-va poate a găsi aci, în această lucrare, mențiunea repetată a *Balanței Comerțului* și poate că se va întreba de nu cum-va cei de pe malurile Dunării sunt în nescunță, că acea faimoasă teorie a balanței Comerțului a fost udată în respăi de către Economisții moderni și că n'a mai ramas nimic dintr'-însa în cei inițiați de când cu spiritualele sarcasme ale lui Frederic Bastiat. Însă fie liniștiți, se scie și la București, ca și pe aiurea, că exportare și importar sunt numai numii deosebite ale uneia și aceleiași operațiuni, schimbul produc-telor

Orî-că cineva ar vinde, orî că ar cumpăra, cu alte cuvinte exporteze, sau importeze, nu face de cât un schimb de produse. E lămurit și pe cât timp sunt schimburi, schimburi multe, toate îi merg bine unui, vorbind economicește. Iusă, în viața economică a Națiunilor, sunt cu puțință multe variațiuni despre care măturește statistica, care arată că un popor se rădăcă sau scade din punctu de vedere al puterii producătoare. Deci *Balanța Comerțului*, așa de blestemată de către teoricienii cei fâiă de păcate, are totuși avantajul de a ține compt de aceste variațiuni și de a piesenta vii înaintea ochilor această mișcare în sus sau în jos a vieții industriale a unui popor. Să ui se permită dar a ne servi întru cât-va de acest vechiu criterium, el are cel puțin meritul de a fi înțeles de public care e deprins cu dînsul. În regulă generală, țice unul din Economisți, excedentul acesta de importuri, mai cu seamă când se prelungește, este semn de suferință, de rău în corp, sau de decădere industrială, și trebuie să provoace atențiunea legiuitorului. D. Hervé Bazin Tractat elementar de Economie Politică Paris 1885

s-a sporit în mod simțitor ; însă această creștere nu s-ar putea pune la activul Convențiunii : ea vine numai și numai din faptul că abundența producțiunii agricole a silit în realitate exportul general.

Despre aceasta e lesne a 'și da cineva compt dupe tabloul ce urmează :

Export de Cereale

De la 1871 până la 1877

1871	144,897,222	saū	82,23	% a exportului total
1872	117,104,956	»	70,18	»
1873	119,096,845	»	75,62	»
1874	99,216,402	»	73,65	»
1875	105,212,696	»	72,57	»
1876	165,159,621	»	70	»
<u>750,687,742</u>		lei		

De la 1877 pînă la 1883

1877	78,524,406	saū	55,65	% a exportului total
1878	142,028,238	»	65,44	»
1879	173,160,085	»	72,60	»
1880	167,799,823	»	76,65	»
1881	157,255,757	»	76,68	»
1882	197,920,416	»	80,96	»
1883	172,557,012	»	63,90	»
<u>1,089,245,737</u>		lei		

Al duoilea period dă dar spor de 338,557,995 lei, și proporțiunea acestui export, în raport cu exportul general, a dat, pentru cei șase ani d'ântîi, o mijlociă de 73,04%, iar pentru cei 7 din urmă o mijlociă de 69,59%.

Daca această din urmă cifră este mai slabă, cauza este, că anul 1877, epoca resboiului ruso-turc, a procurat exportului puțin lucru, fiind că partea cea mai mare a cerealelor s'a întrebuițat spre alimentarea armatelor rusesci. Fără această împrejurare, mijlocia aflată pentru periodul al duilea ar fi fost mai pre sus de cât aceia a celui d'ântêiu. Insa Convențiunea Comercială, o repetăm, n'are a face de loc într'acest rezultat; chiar fără dînsa România n'ar fi produs o kilă de cereale mai puțin. De altă parte, există o ramură de bogăție națională, care a fost tot-d'a-una foarte producătoare pentru România; voim să ȳicem, *a vitelor și a productelor animale*. Decî, producțiunea aceasta a încetat d'odată de a mai prospera, și merge tot scădênd, de la Convențiune încoa, precum se va vedea din cifrele ce urmează :

1871	26,418,717	Lei	1877	28,551,167	Lei
1872	34,741,602	»	1878	24,544,039	»
1873	30,915,872	»	1879	23,641,266	»
1874	27,094,730	»	1880	19,829,942	»
1875	25,523,479	»	1881	21,510,768	»
1876	29,671,368	»	1882	14,777,702	»
	174,365,768			132,834,884	

Scăderea dar a fost, pentru cei șase ani din urmă, de 41,530,884 lei, adică aproape o mijlociă cam de 7,000,000 lei pe an, și această diferență privesce mai cu seamă exportul nostru cu Ungaria.

Unde să aflăm cauza acestei scăderi? Dupe d. ministru al afacerilor Străine, România ar trebui să o atribue

epizootiei, care ar fi oare-cum la noi în stare permanentă.

Dupe d. Kogălniceanu vătămarea adusă comerciului nostru de vite ar fi rezultatul neobservării tractatului de Comerciu de către autoritățile unguresci. «Acele autorități, dice d.Kogălniceanu, închid fruntaria sistematic vite-
lor noastre.»

Dupe d. Aurelian, ministru în ultimul cabinet Brătianu, s'ar fi petrecut faptul acesta : neguțătorii noștri trec fruntaria și sosesc chiar la Pesta cu turmele lor de porci. Însă acolo nisce comisiuni de veterinari descopere că vitele lor au *tot felul de boale*;—boale de picioare, boala pelei; așa în cât, aflându-se în imposibilitate d'a se întoarce cu dînșii în țară, comercianții preferă să-'și vândă marfa pe mai nimic. Se înțelege că în asemenea condițiuni, neguțătorii români stau la chibzuire daca trebuie să se risce preste fruntarii, și bine își poate da seama cineva despre prejudiciile ce rezultă din această stare de lucruri pentru una din ramurile cele mai producătoare ale comerciului nostru.

Explicațiunea aceasta confirmă încă un adevăr, pe care a trebuit să 'l recunoaștem : că, din momentul în care Convențiunea Comercială intră în acțiune, România pierde exploatarea productelor ei celor mai bogate. Intr'adevăr exportul grânelor sale se umflă la suflarea unor împrejurări excepționale, care multă vreme nu se vor mai reproduce poate; însă toate cele-l'alte produse ale sale agricole suferă o adevărată derăpănare.

III.

Cuï a profitat oare această revoluțiune în mișcarea comercială a României? Aproape exclusiv Austro-Ungariei ale cărei exportatțiuni aū luat d'odată o desvoltare ce nu s'a mai oprit.

Judece-se despre aceasta :

Comerțiul României cu Austro-Ungaria

	EXPORTURI	IMPORTURI
1877	Leï . 49,415,218	37,028,629
1812	81,688,383	38,773,290
1873	68,768,568	39,348,143
1874	55,476,370	48,308,102
1875	38,735,496	40,206,059
1876	73,790,878	78,885,051
	Leï . 367,874,913	282,549,274
1877	Leï . . 90,134,238	179,782,782
1878	67,273,674	168,043,027
1879	68,856,820	124,754,860
1880	82,958,681	126,401,465
1881	72,131,702	134,963,201
1882	74,706,217	134,514,529
1883	. . . 71,478,385	153,972,506
	Leï . 527,539,717	1,022,432,370

Așa dar de la 1871 până la 1877 România i-a vândut Austro-Ungariei mai mult de cât a cumpărat de la dînsa, iar diferența în favorul ei este de 85,325,639 lei, sau o mijlociă de 14,220,939 lei pe an.— De la 1877 până la

1884 cumpăna este în defavoarea țerei cu suma enormă de 494,892,653 lei, care dă o mijlocie anuală de 70,698,950 lei, și dacă compară cineva suma aceasta de 494,892,653 lei, excedent al importului în mișcarea comercială dintre România și Austro-Ungaria, cu suma de 567,876,396,—excedentul indicat al importului asupra exportului comerțului general al României, constată că acest de mai sus *excedent, mai în întregul său, a revenit Austro-Ungariei.*

Iată rezultatul Convențiunii Comerciale. N'avem oare temei de a dice, că ea a fost desastroasă pentru România, și că preînnoirea ei ar fi o lovitură funestă dată în viitorul său economic?

Să intrăm în unele amănunte și să vedem care sunt articolele austro-ungare a căror importare în România a luat mai mare întindere.

Pelcriă, obiecte de piele. În 1876, importul acestui articol era de 8,698,536 lei (din care 3,000,000 încălțăminte); în 1877 el se urcă la 14,881,994 lei (din cari 8,193,386 încălțăminte); în 1878 adjunge la 37,291,005 lei (din cari 11,245,500 încălțăminte); în 1879 la 22,649,760 lei, (din cari 6,312,000 încălțăminte); în 1880, la 22,867,622 lei, (din cari 7,415,000 încălțăminte); în 1881, la 23,311,538 lei, (din cari 10,500,474 încălțăminte); în 1882, la 25,095,528 lei, (din cari 13,388,832 lei încălțăminte). Importul dar al acestor articole a trecut preste întreit.

Materii textile și industrii derivate. — În 1876, impor-

tul a fost de 15,973,525 lei, (din cari 2,978,368 îmbrăcăminte). — În 1877 el se urcă la 36,494,523 lei, (din cari 8,986,320 îmbrăcăminte); în 1878, la 44,093,036 lei, (din cari 7,401,496 lei, îmbrăcăminte); în 1879, la 33,400,885 lei, (din cari 6,836,158 îmbrăcăminte); în 1880, la 33,583,919 lei, (din cari 7,645,452 îmbrăcăminte); în 1881, la 39,376,398 lei, (din cari 7,772,091 lei îmbrăcăminte); în 1882, la 35,134,452 lei, (din cari 8,121,676 lei, îmbrăcăminte).—Această importare a ajuns dar la preste înduoit.

Lemnărie și industrii derivate. — Importul a fost de 8,178,675 lei, în 1876; de 18,611,931 lei, în 1877; de 11,440,995 lei, în 1880; de 12,347,459 lei, în 1881; de 13,673,918 lei, în 1882. În mijlociă el s'a înduoit.

Metaluri și fabricațiuni metalice. — Importul a fost de 9,425,369 lei, în 1876; de 48,325,197 lei, în 1877; de 23,055,519 lei, în 1878; de 20,520,637 lei, în 1879; de 20,128,738 lei, în 1880; de 20,044,613 lei, în 1881, de 18,503,226 lei, în 1882. În mijlociă el s'a întreit aproape.

Faciă cu mersul atât de în sus al exportului ei în România, Austro-Ungaria se va resemna oare a perde un așa vast câmp de exploatare, sau măcar de a-l vedea micșorându-se? Răspunsul la această cestiune, este subordonat abilității, dorinței de bine a Guvernului român.

IV.

Se va putea, cu toate acestea, obiecta că și exportul

din România în Austro-Ungaria a sporit în anii din urmă. Asta e adevărat ; însă sporul acesta, precum am mai avut ocazia a o constata, aproposito de comerțul general, este independent de Convențiune ; el vine numai și numai din abundența producțiunii de cereale ; el s'ar fi produs în orî-care împrejurare și fără Convențiune.

Intr'adevăr de la 1871 până la 1877 România a exportat în Austro-Ungaria de 367,874,913 lei ; de la 1877 până la 1884 de 527,539,717 lei ; spor ; 159,664,804 lei. Exportul de cereale a dat cifrele următoare :

1871	17,866,171	lei	adică 36,15%	din exportul total
1872	45,724,815	»	»	52,36
1873	35,811,838	»	»	52,22
1874	30,317,521	»	»	54,65
1875	17,428,754	»	»	44,47
1876	29,810,773	»	»	40,37
Total	<u>176,959,872</u>			

Mijlociă de 46,37 la sută din exportul general.

1877	46,414,397	adică	51,49	din exportul total
1878	39,430,134	»	58,61	»
1879	37,566,455	»	55,98	»
1880	54,066,411	»	61,55	»
1881	45,080,412	»	62,49	»
1882	50,080,412	»	67,03	»
1883	53,450,000	»	74,65	»
Total	<u>326,088,221</u>			

Mijlociă de 55,97 la sută din exportul general.

Diferența între cele două totaluri este de 149,128,349

Ast-fel exportul general presintă, în periodul din urmă un spor de 159,664,804 lei ; al cerealelor, un spor de 149,128,349 lei, adică o diferență de 10,526,455 lei, diferență prea slabă în profitul celor-l'alte ramure ale exportului ¹⁾).

În ceea ce privește animalele și derivatele lor, exportul în Austro-Ungaria, care de la 1871 până la 1877 se bălăbănea între 25 și 30 milioane, s'a scoborît din ce în ce până a nu mai fi de cât de 9,507,699 lei, în 1882.

Am indicat mai sus cauzele acestei mișcări scoborânde.

Alte două obiecte importante de export, lănunile și peile, se văd și ele în scădere. Într'adevăr, cele d'ânteiu au produs de la 1871 până la 1877 lei 32,120,498, iar de la 1877 până la 1883 suma de 25,698,714 lei : scădere 6,421,784 ; cele d'al doilea au dat, de la 1871 până la 1877, suma de 19,359,621 lei, iar de la 1877 până la 1883 suma de 14,682,500 lei : scădere 4,679,101 lei.

Ast-fel, afară de cereale, producțiunea industriei române în curs de șapte ani, de la data Convențiunii Comerciale, s'a oprit în dezvoltarea ei. Ea a cădut într'un fel de lăngezeală și de marasm, — simptomă foarte gravă, — căci a nu progresa este a peri. Oare de aceasta să fie amenințată în scurt timp industria Română ? Da, dacă Convențiunea Comercială se va proroga așa cum e.

¹⁾ Acest spor de 10,526,455 lei se datorește la niște categorii ca fructe, legume, combustibile și altele

V.

Aceste rezultate bine constatate, cată a ne întreba . cum se face că Convențiunea Comercială a avut o influență atât de funestă asupra mișcării economice a țării ?

E oare admisibil că, de la un an până la altul, trebuințele în România au ajuns ast-fel în cât au provocat o consumație induoită și întreită ?

A se spori pe fie-care an trebuințele, nu este lucru surprinzător ; fenomenul este natural și toate popoarele îl suferă, potrivit cu înaintarea lor pe calea progresului și a civilizațiunii. Inșă fenomenul acesta nu s'ar fi produs așa d'odată, și în misce proporțiuni atât de prodigioase, fără o cauză exterioară, și cauza este că : Convențiunea Comercială, prin scutirea de drepturi (vamă) ce o acordă unor produse austro-ungare, prin scăderea tarifelor cu care face a beneficia alle produse, le a favorizat într'atâta intrarea în țară, în cât industria națională s'a aflat în neputință de a lupta contra unei asemenea concurențe. Diversele industrii existente au încetat de a mai produce un mare număr din articolele ce alimentau consumația interioară, de oare-ce Austro-Ungaria le da mai eflin ; diverse alte industrii, a căror aședare în țară se anuncia, chiar și ca principiu au avortat, nu s'au putut crea tot pentru același motiv : că produsele lor nu s'ar fi putut da pe prețul produselor austriace. Nu ne va fi greu a sprijini, cu probe, cele ce punem înainte.

Imbrăcămintea și încălțăminte, represintă, la importul. Austro-Ungariei din 1882, suma cam de 20 milioane

Dar România n'ar putea oare să se îndestuleze ea însăși pe sine cu cele două articole ? Ea posedă toate materiile prime necesare ; lucrătorul român este ager, destoinic la tot felul de lucrare, și produsele ce-î ies din mâini pot rivaliza cu cele mai bune produse austro-ungare, însă e silit să le dea cu preț mai rădăcat.

A fost un timp când fabricile importante, de postav existau în România : a d-lui Kogălniceanu la Neamțu , a d-lui N. Băleanu la Dragomireșci ; a d lui Simu la București ; când fie-care familie de țeranî, fie-care monastire fabrica stofe de haine, stofe solide și cari duceau la purtare ; când încălțăminte bună și țeapănă se confecționa de către lucrătorii români. Dacă locuitorii de la orașe, cu gusturi mai rafinate, doresc a 'și procura stofe și încălțăminte de fantasiă, provenind din industria streină, ei totuși purtau produsele industriei naționale ; cât pentru locuitorii de la țară, aceia se țineaă numai de dînsele.

Astă-dî numai merge ast-fel . Austro-Ungaria ne a adus articolele sale, de calitate mediocră, este adevărat, dar avënd meritul ieftinătății ; favorisată prin tarife reduse, în puțin timp ea a inundat țara cu produsele sale, de la casa omului de oraș până la coliba țeranului.

Din cauza aceasta fabricațiunea națională merge mereu spre peire, cu toate sforțările, zelul, mai presus de orî ce laudă, al asociațiunei doamnelor Române, de a rădica industria scoarțelor, pânzelor și stofelor de lână. *Furnica* este numele acestei societăți, al cărei suflet inteligent și devotat este Presidenta, d-na Elena Cornescu.

România este una din țările cele mai păduroase ale Europei; ea posedă în pădurile sale tot felul de lemne; cu toate acestea ea cumpără pe fie care an, de la Austro-Ungaria, lemne de construcție de 12 până la 15 milioane. Pentru ce? Fînd că acest articol este scutit de orîce plată la intrarea sa în România. Iar dogăria, care o dată era atît de prosperă, se stinge astăzi prin provenințele Brașovului.

România posedă izvoare nesecate de petrol; cu toate acestea îi mai dă și Austro-Ungaria. Pentru ce? Pentru că nici acest articol nu plătesce vamă. Am putea să mai cităm multe exemple; dar cele ce le citarăm ne par destul de convingătoare.

VI

Mult timp lumea a fost pătrunsă, în România, de ideea că în țara aceasta agricultura trebuie să fie tot, iar industria nimic, sau puțin lucru. A și da silința să producă cît mai multe cereale posibile, pare a fi obiectul unic al preocupățiunii generale. Toți pleacă de la ideea aceasta, că celelalte țări vor avea tot-d'a-una trebuință de cereale și că România va fi tot-d'a-una sigură de a și petrece pe ale sale. Fără să vom a pune în socoteală diferitele circumstanțe, cari sunt de natură a vătăma recolta atît în cît s o împușneze prea din cale afară, noi credem că Românul nu trebuie să uite, că ceea ce putea fi adevărat, pînă la oare-care punct, acum 20 de ani, nu mai este de loc ađi, cînd vedem marea întindere ce a

luat, în câțiva ani, producțiunea cerealelor din America, din India, din Australia. Nu trebuie să se pearcă din vedere că în părțile acelea se produce cu puțină cheltuielă, că costul transportului din Asia, Australia și America în Europa, este mai scăzut de cât acela din interiorul continentului European ; că această diferență nu va scădea curând, și că în fine grâul American, Indian sau Australian, obținut prin toate perfecționările aduse agriculturii, este de calitate mai bună. În condițiile acestea, negândindu-se cineva de cât la agricultură și necăutând să desvolte industria, face o mare greșeală.

Să ne spunem toată cugetarea.

Nu poate fi o concepție mai falsă și mai vătămătoare de cât aceea a unei singure producții.

Cea d'ânteuă gândire a unui popor care dorește a-și asigura existența, este să aibe într'unite la dînsul, pe teritoriul seǔ, toate lucrurile absolut necesare pentru subsistența sa, pentru înarmarea și întreținerea forței sale armate ; să nu depindă, pentru nici unul din aceste lucruri necesare, de relațiile comerciale, ce poate avea cu vecinii seǔ.

Numai în condiția aceasta, un popor va avea negreșit o stare economică și cele trebuincioase pentru apărarea sa, când ar fi atacat.

Ceva mai mult : un popor dat la o singură industrie, orî cât de productivă ar fi ea, devine natural tributarul celor-alte popoare pentru tot ce nu produce el, și cu mare greutate se va sustrage de la această dependență, care îl

lasă la bunul plac al vecinilor săi ; fiind-că industria unică la care se vor fi dat lucrătorii săi, făcând oare-cum dintr'înșii nisce unelte formate prin deprindere, improprii pentru orî ce altă muncă, va lipsi tot-d'a-una acestor lucrătorii, îndemănarea, bărbăția, emulația. Va merge astfel, până se va forma o nuaă generație ; iar până atunci la câte primejdii nu va fi expusă această nație ! Vaî de poporul acela unde nu concurează toate industriile de o dată !

Când un popor face abia cei d'ântîrî pași pe calea dezvoltării sale industriale, sistemul protector se impune lui ca o necesitate. Trebuie să ne servim de sistemul protecționist :

1^o spre a stabili și a desvolta, la un popor născînd, toate industriile de cari are trebuință ca să 'și asigure o existență economică independentă, la o împlinire, ceea ce trebuie tot-d'a-una prevădută, de agresiune și de resboiuri din partea vecinilor.

2^o spre a stabili și a desvolta la un popor toate industriile, a căror coexistență este necesară, ca să suscite și să formeze la acest popor noțiunile economice întinse și sănătoase, un gust inspirat de adevăratul sentiment al frumosului, toate îndemănările ce se cuvin muncii.

Negreșit că cineva poate să se desfacă mai mult sau mai puțin de protecție, când pentru a excita zelul industriașilor cari se neglige și tind a se îmbolnăvi de ankylosă, când pentru a forma o alianță strînsă cu un popor amic, când pentru a se feri de relații prea intime cu un

vecin primejdios. Însă sistemul protector se impune pretutindeni unui popor născând.

Dacă guvernul român, înainte de a încheia Convenția cu Austro-Ungaria, s'ar fi inspirat de lecțiile din istorie, ar fi vădit că Franța, Anglia, America, adăpostiseră, la spatele protecției, industria lor născândă; și dacă ar fi făcut încheie, asupra stării comparate a forțelor industriale ale Austro-Ungariei și României, ar fi avut de grijă a nu sacrifica atâtea industrii concurenței prea puternice a Austro-Ungariei.

VII

Ar fi nedrept să lase cineva să apese o răspundere prea grea asupra oamenilor cari, la 1875, au trebuit să negocieze și să subsemneze tratatul de comerț cu Austro-Ungaria.

Ceea ce a lipsit mai cu seamă acestui tratat, făcut cu o precipitație regretabilă, este adunarea la un loc a măsurilor preservative, cari una după alta ar fi pus industria română în stare să susțină concurența industriei Austro-Ungare.

Neavând răspunderea pentru executarea ce s-a făcut acestui tratat, negociații lui câtă să mai beneficieze și de circumstanțele politice, cari în momentul acela, impuneau imperios României să facă un act de Stat independent și suveran.

România care, de drept, nu perduse nici o dată autonomia sa, dar care, în fapt, suferise prepotența Fanario-

ților, se lupta de la 1821, pentru redobândirea independenței sale. Antîia sa desrobire datează de la tratatul din Adrianopole, 1829.

Tratatul din Paris, 1856, marchează a doua fază a desrobirii României

Cu toate acestea Poarta păstra asupra Principatelor Danubiane o suveranitate, căreia suvenirile unui trecut încă de tot proaspăt, nu-i permiteau a-î da numai o valoare onorifică și nominală. —Și conferința de la Londra 1871, a făcut pe România să simțā prea mult, că independența sa este încă precară și amenințată.

La 1875 România avea dar tot interesul, cel mai mare interes, să facă, dacă era cu putință, un act de suveranitate națională

Austro-Ungaria, precum și Rusia, îndată dupe aceea se oferi să subscrie un tratat de comerț. Cum ar fi putut România să scape o asemenea ocazie d'a se afirma independentă și suverană? Oare trei ani mai în urmă, la 1878, la congresul de la Berlin, n'a rădăcat iarăși, diplomația, obiecțiunii în contra recunoașterii independenței României, și nu se puseseră condițiuni foarte oneroase acestei recunoașteri? ¹⁾

Să nu mai insistăm.

Miniștrii cari au scris la 1875 tratatul de comerț cu Austro-Ungaria, nu 'și au dat negreșit socoteala de toate consecințele ce era să aibă; să recunoas-

1) Incidentul acesta, care a supăins mult chiar lumea diplomatică, este pus în relief în *Istoria unei Fruntari* de Prințul George Bibescu.

cem, cu toate acestea, că făcându-l au fost conduși de cugetul că ei îndeplineau un act de politică națională.

Ceea ce este de regretat e că această Convențiune a fost lăsată în voia ei, în loc de a fi însoțită și urmată de niște măsuri proprii, cari să procure industriei române toate mijloacele, toate forțele posibile și disponibile pentru dînsa, pe teritoriul român. Era foarte sigur ca industria României, îngagiată fără reazăm în lupta cu totul nepotrivită în care o arunca Convențiunea Comercială, să fie amenințată de a se vedea oprită în dezvoltarea sa și de a nu întâlni mai în urmă în cale-i de cât neadjunsuri surprise și pierderi.

Era mai înainte de toate neapărat a o prevedea cu mijloace de transport și cu un sistem de viabilitate cari îi lipsesc. Aproposito de aceasta să ne fie permis a dice aci câte va cuvinte asupra unui proiect de canalizarea râurilor române, care a fost propus guvernului român, dar pe care acesta, cu o neexplicabilă nepăsare, nu l'a primit.

Se scie că cursurile de ape joacă tot-d'a-una, împreună cu căile ferate, un rol din cele mai binefăcătoare în sistemul căilor de comunicație ; că în alte țări, nu numai că nu se gîndesc să neglige acești prețioși agenți de transport, dar încă se preocupă, chiar cu prețul a mari sacrificiuri, să le dea o întindere mai mare. România, din punctul de vedere al cursurilor de ape, n'are pentru ce să invidieze pe celelalte țări; ea este udată de o mulțime de râuri, cari pot deveni navigabile sau plutitoare. Cu toate

acestea, afară de Prutul și Siretul, ele nu sunt, ba sunt chiar departe, de a fi apropiate cu viabilitatea țerei.

Dar altminteri câte avantaje n'ar aduce țerei, o lucrare de canalizare ! Un asemenea canal ar reduce cu 50 la sută prețul transportului cerealelor în interiorul țerei ;—ar da o valoare mai mare domeniilor statului, cari sunt depărtate de schelele Dunării și arendate așî cu prețuri scădute din cauza dificultății transporturilor ;—ar permite exploatarea întinselor păduri și a numeroaselor mine, care așî este imposibilă din cauza lipsei căilor de comunicație ;—ar menagia animalele și ast-fel ar scuti de epizootii ;—ar permite introducerea irigațiunilor cari ar face fertile pământuri imense, inculte până acum, și ar combate cu eficacitate uscăciunea care le bântue atât de des și atât de crud ;—el ar fi calea care ar duce la constituirea unei societăți de navigație română pe Dunăre ; — în fine, ar creea o adevărată flotilă, care n'ar compune mai puțin de 500 șlepurî și vapoare și 2000 marinari, și care la un moment dat, ar face Statului adevărate serviciiuri ¹⁾).

În van se va dice că țara n'are mijloace să facă față la cheltuiala de 60 milioane aproape ce ar necesita realizarea acestei mari concepții. Administrațiunii actuale i a fost propus un proiect care permitea a se asigura executarea acestei lucrări, fără ca Statul să deburseze ceva, ci numai prin mijlocul garantării dobândei. Proiectul atîngea numai Jiul, Oltul, Argeșul, Dâmbovița, Ialomița și

¹⁾ Navigația râurilor române și proiectul Prințului George Bibescu, de Ed. Hommaire de Hell

Siretul, cari aveau aŃi intreprinse, nu toate de o dată, ci unul după altul.

Cu toată calitatea membrilor cari compuneaŃ grupul franceso-român, ce se însărcina cu această afacere, și cu toată siguranța absolută ce presintaŃ ei, propoșiția nu întâmpină nici-de-cum favoare.

Mărturim că nu era acesta mijlocul de a compensa efectele desastroase ale Convențiunii Comerciale.

Înainte de a sfârși să ȃicem un cuvânt asupra desrobirii de care se bucuraŃ Galațul și Brăila. Această desrobire atrăgea în aceste două porturi o mare cantitate de mărfuri din țerile occidentale, și corăbile cari aduceaŃ acolo aceste provenințe, găseaŃ ușor de ase închiria la întoarcere. Această stare de lucruri nu convenea pôte Austro-Ungariei. Fie din complesență, fie din nebăgare de seamă, Guvernul român suprimă desrobirea porturilor Brăilei și Galațului. Neapărat că se promise Brăilei și Galațului o compensație : docuri și întreposite ; dar aceste orașe ascept și aȃi efectul acestor promisiuni¹⁾ Pe de altă parte,— și aceasta merită cea mai gravă atențiune,— prin o combinație de tarife de drumuri de fer, destinată a favorisa în special numai transporturile, fie între România și Viena, fie între piețele române și Hamburg sau Stettin, Austria, în acord cu Germania, a căutat să întoarcă spre

¹⁾ Comercianții din Galați adresară de ună-ȃi Senatului o petiție care se termină prin aceste cuvinte : Destinele acestui oraș sunt în mânele voastre ; puteți să-l rădicați dându-i înapoi calitatea de porto-franco, adică, dându-i înapoi dreptul ce are de a tăi

Nord, curentul comercial care, până atunci, pleca din porturile române și se îndrepta spre Occident prin Mediterana. Ast-fel, pe când un vagon care circulă între Brăila și Galați, este tarifat cu 74 centime de kilometru, ca să meargă la Stettin nu plătesce de cât 45 de centime. Ce se va întâmpla dar ? Se va întâmpla că, prin suprimarea porto-francului, produsele occidentale, ne mai având avantaje de a fi aședate în România, iar corăbiile fiind aproape sigure că nu vor mai găsi a se închiria la întoarcere, mișcarea comercială și maritimă a României cu Franca și Anglita va scădea din zi în zi, și ast-fel va fi Austro-Ungaria cu Germania care vor profita de a ceastă nua situație.

Dupe cum se vede, Guvernul român, am putea-o dice fără exagerație, e responsabil cel puțin că a lăsat a se agrava consecințele Convențiunii Comerciale. Ce hotărâre va lua el în privința acestei convențiunii ? O vom sci cât de curând. Inșă, de pe acum. putem resuma situația ast-fel : *experiența s'a făcut ; rezultatele stabilite sunt necontestabile ; Convențiunea Comercială este ast-fel, că un guvern, oricare ar fi acela, n'ar arca nici o scusă de a nu o denuncia.*

Această denunciere, Guvernul actual este cu atât mai mult în poziție de a o face, cu cât el a câștigat drepturi speciale la buna-voință a cabinetului din Viena și a celui din Pesta.

Tot pentru același cuvânt va trebui să ți fie asemenea ușor, de a închieia cu Austro-Ungaria un nua tractat comercial, în nisce condițiuni mai echitabil, condiți-

unî cari să permită Românei de a se rădica din teribila încercare economică, la care a fost supusă de acum 9 ani.

4 Ianuarie, 1885 ¹⁾.



¹⁾ Nouvelle Revue du 1-er Février

APENDICE

încheiat cu dânsa convențiuni comerciale, adică : cu Germania, Austro-Ungaria, Rusia, Belgia. — Anglia și Franța fac excepțiune la această regulă. Următoarele cifre confirmă această observațiune.

de la 1877 până la 1883.

Franța	Rusia	Turcia	Belgia	Alte țări
145,780,996	41,315,474	173,087,907	5,533,674	173,788,945
170,786,285	94,988,503	84,406,132	17,418,467	83,484,692
35 005,289	53,673,029	88,681,775	11,884,793	90,402,253
,	,		,	

O simplă observațiune. Balanța comercială, cu puține excepții, este în favoarea României în relațiile sêle cu țările cu cari nu este legată prin tractate de comerciù ; din contra, este aproape în tot deauna în defavoarea sea în relațiile sêle cu țările cari aũ

Mișcarea comercială în România

	Germania	Anglia	Austro-Ungaria
Exportațiunea	15,492 704	415,041,097	527,539,717
Importațiunea	207,817,880	372,689 666	1,022,432,370
Balanță favor. Importaț	192,325,176		494,892,653
„ „ Export. . . .	„	42,351,431	„

COMERCIUL GENERAL AL ROMÂNIEI DE LA 1871—1877

1^o. Intre State, pe periodul de şase ani cu balanţurile particulare şi generale.

NUMIREA STATELOR	Anii	Export	Totalul Exportului	Import	Totalul Importului	Balanţul favorisator Exportului	TOTALUL balanţului favorisator Exportului	Balanţul favorisator Importului	TOTALUL balanţului favorisator Importului	Balanţul General + Produsul Exportului — „ Importului
Germania . . .	1871	1.588.598	6.732.473	5.569.767	45.357.717	—	—	3.981.169	38.628.244	— 38.628.244
	1872	3 162 036		7 376 581		—		4.214.545		
	1873	444.566		6.433.739		—		5.989 173		
	1874	234.391		6.171 037		—		5.939 646		
	1875	259.709		4.969.413		—		4 809 704		
	1876	1.143.173		14 837 180		—		13.694 007		
Austro-Ungaria . . .	1871	49 635 217	368.094.912	37 028.629	282.549 284	12 606 588	92.110.374	—	6 564.746	+ 85.545.628
	1872	81 688.383		38.773 290		42.915.093		—		
	1873	68.768.508		39.348.143		29.420.425		—		
	1874	55 476.370		48.308.102		7.168 268		—		
	1875	38.735 496		40.206.009		—		1.470 573		
	1876	73.790 878		78.885.051		—		5.094.173		
Engltera . . .	1871	27 395.260	130.086.515	14.390 820	143.187.473	13 004.440	26 538.743	—	39.639.701	— 13.100 958
	1872	14.132 375		21 379 422		—		7 247.057		
	1873	16 349 411		22 409.611		—		6 060.200		
	1874	13 080.446		32 849.683		—		19 769.237		
	1875	18.595.010		25 158.227		—		6.563 217		
	1876	40 534 013		26 999.710		13.534.303		—		
Francia . . .	1871	31 951 541	126.567.606	9.819 459	99 573 859	22 132.082	34 068.746	—	7.074.999	+ 26.993.774
	1872	14 696.603		15 632.645		—		936 042		
	1873	14.056.883		14.534.527		—		477 644		
	1874	10 022.927		15 684 240		—		5.661 313		
	1875	24 040.605		15.560.859		8.485.806		—		
	1876	31 792 987		28 342 129		3.450 858		—		
Italia . . .	1871	2 155.478	18.541 892	1.182.784	3.954 523	972.694	14.587 369	—	—	+ 14.587.369
	1872	2.053 707		478.658		1.575.049		—		
	1873	3.407.146		351.263		3.055 883		—		
	1874	4.095 336		733 535		3.361 801		—		
	1875	1.776 414		374 280		1.402.134		—		
	1876	5 053 811		834 003		4 219.808		—		
Russia . . .	1871	3.415 634	17.217.308	3 267 273	19 843 222	148.361	1 100.399	—	3.726 313	— 2.625.914
	1872	2.092.149		3 830.580		—		1.738 431		
	1873	3 870.537		2 918.499		952.038		—		
	1874	1.985 674		2 976 388		—		990.714		
	1875	2 146 869		2 395.906		—		249.037		
	1876	3.706.445		4.454 576		—		748.131		
Turcia . . .	1871	39.586 636	229.088 525	10.476 460	64 239 156	29.110 176	164 847.369	—	—	+ 164 847.369
	1872	27.268 429		17 727 085		9.541 344		—		
	1873	35.782.190		8.570.997		27 211.193		—		
	1874	39.820.455		12.475.676		27 344.779		—		
	1875	37.445 605		7 354.262		30 041.343		—		
	1876	49 183 210		7 634.676		41 548.531		—		
Diferite State	1871	21.954.418	118 865.797	1.192.036	20.978.727	20.762.382	97.887 070	—	—	+ 97.887.070
	1872	21 403 422		4 129 519		17.333 903		—		
	1873	14.891 431		3.300.388		11 591 043		—		
	1874	10.001 219		3 595.453		6.405.766		—		
	1875	20.503.538		4.815.153		17.241.158		—		
	1876	30 051.769		3 946 178		26.105.591		—		
			1.015 195 028		679.683 961		431.140.070		95 634.003	+ 335 506.067

Excedentul Exportaţiunei asupra Importaţiunei Excedentul Exportaţiunei asupra Importaţiunei.

335.506.067 Lei

335.506 067 Lei

2^o. Pentru fie-care şase ani şi pentru toate Statele.

NUMIREA STATELOR	1 8 7 1		1 8 7 2		1 8 7 3		1 8 7 4		1 8 7 5		1 8 7 6	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
Germania . . .	1.588 598	5.569.767	3 162.036	7.376.581	444.566	6.433.739	231 391	6.171 037	159 709	4.969.413	1.143.173	14.837.180
Austro-Ungaria . . .	49 635 217	37.028.629	81.688 383	38.773.290	68 768 508	39.348.143	55.476 370	48 308.102	38.735.490	40 206.069	73.790 878	78 885.051
Engltera . . .	27.395 260	14.390 820	14.132 375	21 379 422	16 349.411	22.409 611	13.080.446	32.849.683	18.595 010	25 158.227	40.534.013	26.999 710
Francia . . .	31.951.541	9 819.459	14.696.603	15 632 645	14.056 883	14.534.527	10 022.927	15.684 240	24 046.605	15.560 859	31 792 987	28 342.129
Italia . . .	2 155.478	1.182.784	2.053.707	478 658	3.407 146	351.263	4.095 336	733.585	1 776.414	374 280	5.053.811	834.003
Rusia . . .	3 415.634	3 267 273	2.092 149	3.830 580	3.870.537	2.918 499	1.985 674	2 976.388	2.146.869	2 395 906	3.706 445	4.454 576
Turcia . . .	39 586 636	10 476 460	27.268.429	17.727 085	35.782 190	8.570.997	39.820.455	12 475 676	37 445 605	7 354.262	49 183 210	7.634 676
Diferite State . . .	21.954 418	1.162 036	21.463.422	4.129 519	14.891.431	3.300 388	10.001 219	3.595 453	20.503 538	4.815 153	30 051 769	3.946.178
	176 130 064	82 927.228	166.557.104	109 327.780	157 570.732	97.867.167	134 713.818	122.794.114	144.962.079	100.834.169	235.256.286	165.933 503
	Balanţul favorisator Exportului		Balanţul favorisator Exportului		Balanţul favorisator Exportului		Balanţul favorisator Exportului		Balanţul favorisator Exportului		Balanţul favorisator Exportului	
	94 755 554		57.229 324		59.703.565		11.919 704		42.575.137		69.322.783	

Produsul Balanţului general în favoarea Exportaţiei în aceşti 6 ani: **335 506 067 Lei**

COMERCIUL EXTERIOR AL ROMANIEI DE LA 1871 – 1884

1^o. Intre State, pe periodul de sapte ani cu balanțurile particulare și generale.

NUMIREA STATELOR	Anii	Export	Totalul Exportului	Import	Totalul Importului	Balanțul favorisator Exportului	TOTALUL balanțului favorisator Exportului	Balanțul favorisator Importului	TOTALUL balanțului favorisator Importului	Balanțul General + Favoarea Exportului — „ Importului
Germania	1877	287.601	15.492 704	39.567.396	207.817 881	—	—	39 279.795	192 325 177	—192 325 177
	1878	1 271.525		19.904.319		—		18 632 794		
	1879	1 558.498		18.461 956		—		16 903 458		
	1880	722 912		23.930 235		—		23 207.323		
	1881	1.584 420		31.775 936		—		30.191 516		
	1882	5 506 937		30 291.315		—		24 784.378		
	1883	4.560.811		43.886 724		—		39 325.913		
Engltera	1877	11 901 810	415 041 097	37 194.590	372.689.666	—	93.863 263	25 292 780	51.511 832	+ 42.351 431
	1878	40 279 644		52.924.178		—		12.644.534		
	1879	37 898.609		50 529.285		—		12 630.616		
	1880	56.415.987		57 359.889		—		943.902		
	1881	82.227 074		50 508 269		31 718 805		—		
	1882	97.669.276		45 430.204		52 239.072		—		
	1883	88.648 637		78.743 251		9 905 386		—		
Austro-Ungaria	1877	90.134.238	527.539.717	179 782 782	1 022 432 370	—	—	89.648 544	494 892 653	—494.892.653
	1878	67.273.674		168.043 027		—		100.769 353		
	1879	68 856.820		124 754 860		—		55 898 040		
	1880	82 958.681		126.401.465		—		43 442.784		
	1881	72.131.702		134.963 201		—		62 831.499		
	1882	74.706.217		134 514 529		—		59 808 312		
	1883	71 478.385		153 972.506		—		82.494 121		
Belgia	1877	134.122	5.533 674	103.493	17.418 467	30.629	1.719.150	—	13 603 943	— 11.884.793
	1878	2.161 109		472.588		1.688.521		—		
	1879	250.479		1 513 408		—		1.262.929		
	1880	2 550		3.331 310		—		3 328 760		
	1881	559 807		3.600 887		—		3.041 080		
	1882	593.952		2 726.728		—		2 132.776		
	1883	1.831.655		5 070.053		—		3.838 398		
Franța	1877	5.807 636	135.780.996	88.800.816	170.786.285	—	18 790 658	32.993.180	53.795.947	— 35 005.289
	1878	19.335.545		15.903 854		3.431 691		—		
	1879	17.775 037		15 450 919		2 324 118		—		
	1880	27 758 406		18 378 851		9.379.555		—		
	1881	19.270.948		22.670 917		—		3 399.969		
	1882	26.744 978		23 089.684		3 655.294		17 402 798		
	1883	19.088 446		36.491 244		—		—		
Italia	1877	616 649	29.816.866	1.274 145	12 221 594	—	19.052 263	657.491	1 456.991	+ 17 595.272
	1878	7.155 088		1 240 962		5.914 126		—		
	1879	7 718 417		1 474 904		6 243 513		—		
	1880	2.918 779		1.539.911		1 378 868		—		
	1881	4.028.738		1 885.253		2.743.484		—		
	1882	4.560 218		1.787 946		2 772 273		—		
	1883	2 218 977		3 018 477		—		799.500		
Rusia.	1877	5.115.346	41 315.474	26 759 583	94 988 503	—	—	21.644.237	53.673 029	— 53.673 029
	1878	4 888.391		27 931.438		—		23 043.047		
	1879	6 036.217		10.511 295		—		4 475.078		
	1880	4 864 322		5.912.300		—		1.047 978		
	1881	4.485 949		5.688 243		—		1.202.294		
	1882	7.744 318		8 969 133		—		1 214 815		
	1883	8 180 931		9 216.511		—		1.035.580		
Serbia	1877	886.854	9 921 713	316 297	5 021 560	570.557	4.941 843	—	41.690	+ 4 900 153
	1878	525 359		567 049		—		41 690		
	1879	1 599.199		540.154		1 059.035		—		
	1880	1 616.157		583.130		1.033.015		—		
	1881	1.192.671		1.102 097		90.544		—		
	1882	1 619 457		985.722		633.735		—		
	1883	2.482 049		927.092		1 554.957		—		
Turcia	1877	17.200 176	172.817.820	4 965.140	84.131 670	12.235.036	95.068.887	—	6 112 650	+ 88 956.237
	1878	51 024 808		13.653.711		37.641.134		—		
	1879	49.002.349		20.030.356		28 371 993		—		
	1880	23.090.837		8.517.709		14 573.128		—		
	1881	11 344 377		12 372 172		—		1.027 795		
	1882	12.599.971		10.352.425		2 247 546		—		
	1883	8 555 302		13 640.157		—		5 084.855		
Alte State	1877	8 996.668	79 817 865	6.786 215	24 609 856	2.210.453	55 208.009	—	—	+ 55 208 009
	1878	22.866 879		7.484 078		15.382 802		—		
	1879	47 954 318		10.339.563		37.014 755		—		
Bulgaria	1880	12.232 717	28 248 502	4.193 604	17 35516 1	8 187.150	10.893.341	—	—	+ 10 745 304
	1881	5 064 528		4.071 847		992.681		—		
	1882	4.619 786		4 033 429		586 357		—		
	1883	6 035.397		5.056.281		979.116		—		
Grecia	1880	4.145.198	10.485.561	3.757 852	19.321 284	387 346	387 346	—	9 222 979	— 9.835.633
	1881	2.416 038		4.525.719		—		2 109.081		
	1882	1.913 817		4.721.549		—		2.087 732		
	1883	2.009 998		6.316.164		—		4 306 166		
Holanda.	1880	2 033 926	12.485 538	38 054	314.412	1 995 862	12.171 126	—	—	+ 12.171.126
	1881	1 421 482		63.590		1.357 892		—		
	1882	4.918.523		43 515		4 825.008		—		
	1883	4 111 617		169 253		3 942.364		—		
Spania	1882	509.277	1 143 431	4 757	32.776	504 520	1.110 655	—	—	+ 1 110 655
	1883	634.154		28.019		606.135		—		
Egiptul	1882	84.375	291 355	468.578	788 266	—	—	384.203	496 911	— 496.911
	1883	176 705		235 247		—		58 542		
	1884	30 275		84 411		—		54 166		
Elveția	1881	24.870	1.045.135	1 157.828	5.000.440	—	—	1.132 958	3 955 305	— 3.955.305
	1882	418 151		1.368.578		—		950 427		
	1883	602.114		2 474 034		—		1 871.920		
Suedia și Norvegia	1881	120 961	449.212	—	—	120 961	449 212	—	—	+ 449.212
	1882	294 757		—		294 757		—		
	1883	33 494		—		33 494		—		
Statele-Unite	1881	13 907	240.096	286.404	413 051	—	161.707	272.467	334.662	— 172.955
	1882	220 189		64.482		161 707		—		
	1883	—		62 165		—		62 165		
		1 487 466 846		2.055.543.242		313 660.423		881.423 769		567 876.396
		Balanțul favorisator al Importațiunei		567 876.396		Balanțul favorisator al Exportațiunei :		567.876.396		

2^o. Pentru fie-care șapte ani și pentru toate Statele

NUMIREA STATELOR
